

יאיר ניצני מרים גבה

זהו עצם העניין

הבכורה שלי אימצה לאחרונה כלב, מה שהכניס אותי לסוג של אודישן לתפקיד הטבא - עם ה"נכדוג"

תוציא התלהבות כזו גם אם תחזור הביתה אחרי עשר שנים בכלא הסורי, ולא רק כי אין להם זנב.

האדם מצפה שהכלב ישלוט בשפה שבה הוא מדבר, גם אם זו עברית והוא בכלל רועה גרמני, ויגיב למילים כמו "אסור", "בוא הנה", "שב", "קום" או "בוא לטיול". אני הבנתי מוזמן שלמרות שלכלבים יש שמיעה מצוינת, הם לא מבינים שום שפה, ואפשר באותה מידה לתת להם הוראות בסוהילית. כמו חוג ריקודי עם או קבוצת רכיבה על אופניים, כלב יכול להיות טריגר לרומן מחוץ לנישואים. אין כמו טיול עם כלב ופגישה מזדמנת עם בעלת כלב בגינה הציבורית כדי לייצר שיחה בענייני גזעים ונביחות, שמתפתחת לליטופים ולנשיכות שאינם כוללים את הכלב.

משום מה נוהגים להמעיט באיכות החיים של הכלבים, לשייך להם בדידות ולחבר אותם לאמירה "הוא חי כמו כלב", אבל כלבים הם בכלל לא לבה, והחיים שלהם דבש. למרות שהם חיים לצידנו, הם פטורים ממטרדים כמו תשלום מסים, מילוי טפסים, קריאת מיילים, קניות, ואפילו ספורט. הם כמו ילדים נצחיים שאף פעם לא צריכים להתבגר. אני לא אתפלא אם כשכלב רוצה לתאר הולך על ארבע שהגורל התאכזר אליו, הוא אומר "תראו אותי, הוא חי כמו בן אדם".

אנחנו באמת נוטים להגזים עם הפינוק של הכלב, ולפעמים הרברים חורגים מגבולות ההיגיון. יש מי שיקנו לכלב מלונה ממוזגת, שבני אדם רבים היו שמחים לגור בה. הם ילבישו אותו בסוודרים ממותגים, ישלחו אותו לפסיכולוג שיטפל בפחדים שלו מרעש של שואב אבק (לטעמי, מי שעושה דבר כזה זקוק בעצמו לפסיכו-לוג), ובטלוויזיה יהיה ערוץ מיוחד לכלבים, שחלילה לא ישתעממו כשהם לבר בבית או ייאלצו לזפזף לחדשות.

אני ממליץ לשקול גרסת כלבים ל"האח הגדול", שבה כלבים ממקומות שונים יהיו סגורים בבית אחד בתוכנית בשם "היה הגדול". בכל מקרה, אני ממליץ לכל מי שהכלב שלו צופה בערוץ הכלבים להחזיק קרוב את הקוד של ה-VOD, כדי שלא יחזור הביתה וימצא את כלבו צופה בסרטים שעולים כסף מחוץ לחבילה.

לדעתי, ראוי לנסח מחדש את ההסכם הלא כתוב בין האדם לכלב, שבו הם נהנים ממיטב הפינוקים והפסיליטיז אבל לא ממש מבצעים את תפקידים המסורתיים כחיות שמירה וציד. אני לא אומר שהגיע הזמן להעניק לחיה אחרת את תפקיד "ידידנו הטוב ביותר", אבל אולי הגיע הזמן לרמוז לכלבים, שנהיו קצת מפונקים לאחרונה, שיש לנו עוד אופציות. החתול, למשל, יודע לתפוס עכברים וגם לעשות את צרכיו בארגז חול, בלי לגרור אותנו לגינה עם שקיות קקי. התרנגולת, למשל, מטילה ביצים מדי בוקר, ומתפקדת גם כשעון מעורר.

בינתיים, היחסים שלי עם פני עומדים למבחן. אין ספק שאני אוהב אותה כמו ששכ צעיר אוהב את נכדתו, אבל גם כאן אני תוהה מהי ההתנהגות המועדפת כדי להיות נאהב על ידיה: להפגין כלפיה התלהבות בלתי מסויגת, למלא אחר כל רצונותיה ולהסתכן בהפיכתה לכלבה מפונקת שחושבת שהכל מגיע לה - או לשחק אותה קשות, כדי שתביץ ששום דבר לא בא בקלות, והחיים זה לא פיקניק של בונזו. התלבטות. ●

yairn@israelhayom.co.il

מית. הוא כן ישמח לקצת יחס, ליטוף פעם-פעמיים ביום, ושלא תפריע לו כשהוא מתחזק את המפשעה עם הלשון. מכיוון שרוב הכלבים לא פקדו את מערכת החינוך, הם לא מודעים לצורך בחיסונים, בדיקת רופא, תספורת וריח, חיצה, ולמרות שאחרי שהם יוצאים ממים הם מנערים את עצמם בדיוק כמו הסמרטוטים המסתובבים במתקן לרחיצת מכונות - כל נושא ההיגיינה, הריח והתחזוקה הרפואית הוא לגמרי עניין שלך.

הציפייה של האדם מהכלב מגוונת יותר, אם כי הוא מתקשה בהעברת המסר לבן לווייתו. במקרים רבים האדם לא מסתפק בתפקיד "הידיד" ומצפה מהכלב לשמש גם חברת אבטחה פרטית, לשמור על הבית ולהבריח גנבים וחורשי רע. זה ג'וב שיכול להתאים לחלק מהכלבים, אבל כמו שלא כל אחד מאיתנו מתאים לשרת ביחידה לאבטחת אישים, כך לא כל ציוואווה מתאים לריב עם מסיגי

בחודשים האחרונים נפל דבר במשפחתנו: הבכורה והחבר שלה הכניסו לביתם כלבלבה המורה. מטעמי סודיות רפואית וצנעת הפרט לא אציין את סוגה, מוצאה וגילה בשנות כלב, רק אומר שהשניים בחרו לקרוא לגורת הפודל הקטנה והמתולתלת בשם פני (Penny) או בשמה המלא - פני ליינ יעקב, כדי שיהיה לה גם שם עברי תנ"כי וגם כזה שנקרא על שם שיר פופולרי (למרות שזה קצת כמו לקרוא למישהו פול מקרטני חבוק).

הטיפול בכלבלבה החמודה הוא בהחלט הבקרום של טיי פול בתינוק, ובלי שמדברים על זה, יש מסביב לזוג הצעיר תקווה שהפיילוט עם ה"נכדוג" יוכתר בהצלחה ויתפתח בבוא העת לילד של ממש. מכיוון שכך, גם עבורנו מדובר בסוג של אודישן לתפקיד הסבים, והציפייה היא שניסיע לזוג הצעיר בגידול הרכה, נארח את פני בביתנו, נתפקד כשמרטפים ונקבל באהבה את התנהגותה המופרעת, כולל ריצה בטירוף ברחבי הבית, ישיבה על הסף והשתנה על השטיחים.

כמו בכל משפחה נורמלית, כולם מסביב בטוחים שמדובר בכלבה גאונית, ושם כלבים היו מתקבלים למכללות ולאוניברסיטאות, פני היתה על מלגה בהרווארד ללימודי משפטים או נביחות. מכיוון שמדובר בזוג צעיר ומעורב, לכלבה כבר יש עמוד באינסטגרם, כולל תמונות (אם כי היא עדיין לא בנויה לעשות סלפי) והפניה לסוכן שלה לצורכי מסחר ופרסור מות. בעמוד אפשר לראות את פני נוהגת, פני בפיקניק, פני חוגגת יומולדת ארבעה חודשים, פני מנגנת בפסנתר ימאהה (בע"תיד היא אולי תלמד את "כלבלב הו בידי במס"ם), כשאת התמונות מלווים טקסטים שנונים וציטוטים של הוגי דעות, פילוסופים ושירים ידועים.

לפני יש כבר שמות חיבה, כמו קום (קוף זעיר ננסי), יעקודוג: ראש משולש; ופנפניקו, שנשמע כמו דמות בסרטי בורקס. יש אפילו פועל על שמה, לפנפו, שמשמעותו לעשות דברים חמודים במיוחד. הזוג הצעיר מבזבז את מיטב כספו על מספרות ועל ספא, ויש מצב שאף יקנו לה קולר משובץ אבני סבובסקי.

בנעוריי, היה במשפחתנו כלב נמרץ

ואהוב בשם פלוטו, ואני מכיר היטב את מערכת היחסים המורכבת שבין אדם לכלבו. אין ספק שכאשר חיות אחרות בטבע מביטות במערכת היחסים הזו, הן משתאות, ואולי אפילו מקנאות: לכלב יש תנאי שירות שכל חיה היתה רק יכולה לחלום עליהם.

בכל פעם שאני רואה כלב הולך ולצידו אדם שמחזיק בשקית ניילון כדי לאסוף את צרכיו, אני תוהה מי כאן באמת הבעלים של מי ומי עובד אצל מי. אין לי ספק ששאר החיות לא מבינות איך ייתכן שדווקא הכלב זכה בסטטוס "ידידנו הטוב ביותר של האדם", ולפיכך זוכה ממנו לטובות הנאה כמו שירותי ליווי לשירותים פלוס איסוף הצרכים לשקית (טוב שאנחנו גם לא מנגבים להם).

לכלב אין הרבה ציפיות מבעליו. הוא חושב שמגיעה לו ארוחה לפחות פעם ביום, ומדי פעם מקווה שתורוק לו איזו עצם. הוא מצפה לטיול מחוץ לבית כדי שיוכל להתפנות בחיק הטבע, ועל הדרך אולי גם להספיק לרחרח אחוריים של כלב אחר ומבחינתו, כל העניין הזה עם השקית והאיסוף של "הסחורה" הוא לגמרי בעיה שלך מול הרשות המקרי

איור: טל לזר

גבול ולגשוך פורצים.

פני, לדוגמה, היא כלבת פרחים שכולה חיוביות, שמחה וקבלת האחר, ואני מניח שאם חלילה יבוא פורץ לביתנו, היא תזמין אותו להיכנס ותכוון אותו בנביחות לכיוון הכספת.

ציפייה אנושית אחרת מהכלבים הביתיים היא להעניק לך אהבה ויחס, תפקיד שרובם ממלאים בהצלחה ובשמחה. כשאתה חוזר מהעבודה, הכלב שמח מאוד לקראתך, בלי לשאול קודם "קנית לי משהו בקניון?" או "זכרת לאסוף את המעיל שלי מהמכבסה?". הוא סתם רוצה שתראה עד כמה הוא מרוצה שהגשמת את עצמך בעבודה (למרות שיאהב אותך באותה מידה גם אם בוכות את כל הזמן בפייסבוק), ואולי גם אתה תעזור לו להגשים את עצמו ותוציא אותו לטיול.

כנראה שלכלבים יש זיכרון קצר, אחרת אי אפשר להיכנס סביר את זה שהם מביעים אותה התלהבות כשאתה נכנס הביתה עשר דקות אחרי שיצאת. מבני הבית האחרים לא